

**תכנית פעילות
לשנת 2017
יד ושם**

1. אגף הארכיונים (כולל מחלקת היכל השמות)

יעדים אסטרטגיים

1. **הנגשה** - הרחבה והעמקה של ההנגשה באמצעות הפלטפורמה החדשה (YVNG) של תיעוד הארכיון באתר האינטרנט של יד ושם. בכלל זה המשך העלאת כמיליון עמודי תיעוד סרוקים נוספים. בנוסף יורחב השימוש בפלטפורמת YVNG החדשה: יועלה אוסף ארכיון התצלומים של הארכיון לאינטרנט בפלטפורמה החדשה. ובכך ישתכללו כלי החיפוש והאיתור במאגר שמות קרבנות השואה, ותתווסף היכולת לחבר בין פרטי מידע שונים הקשורים לאדם אחד;
2. **עדויות ניצולי שואה** - הפעלת קמפיין ציבורי להרחבת היקף גביית עדויות מצולמות של ניצולי שואה, והשקת פרויקט להעלאת עדויות יד ושם לאינטרנט.
3. **איסוף שמות** - תכנון אסטרטגי רב-שנתי של הפעולות הדרושות לשם איסוף יעיל של המידע החסר על קרבנות השואה, וכן העלאתו לאינטרנט, לרבות תכנון מחודש של יעדים, סדרי עדיפויות, שיטת עבודה ומקורות מימון.
4. **שיתופי פעולה בינלאומיים** - הובלת מיזמים משותפים עם שותפים מן הארץ ומן העולם לבחינת המתודולוגיות המתאימות והמעודכנות להנגשת תיעוד שואה לחוקרים ולציבור הרחב, וכן מיזמים להעמקת הנגישות

פעולות ליבה

תיעוד השואה: איסוף התיעוד הנוגע לשואה, מכל סוג, מקור או העתק, מישראל ומכל העולם

- המשך פעילות הרכש הארכיוני בחו"ל וצילום כ-1.5 מיליון עמודי תיעוד נוספים.
- המשך הפעלת מבצע "לאסוף את השברים" בישראל, תוך התמקדות בקליטת החומר שנאסף, בסריקתו ובהנגשתו לציבור. בכוונתנו לאסוף עוד כ-20,000 פריטים מכ-1,000 מוסרי חומר.
- הפעלת קמפיין ציבורי להרחבת צילום עדויות וידאו של ניצולי שואה והמשך גבייה של כ-1,200 1,500 עדויות מצולמות של ניצולי שואה.
- המשך איסוף סרטי מקור מתקופת השואה (כ-100 סרטים), מהולנד ומארצות נוספות והתחלת העלאת סרטי-מקור מתקופת השואה לאתר האינטרנט של יד ושם.
- מיפוי כלל הסכמי זכויות השימוש בחומרי הארכיון.

שימור: שימור של כל התיעוד המצוי בארכיון בתנאים אופטימליים, וגיבוי דיגיטלי של התיעוד

- המשך פרויקט הגיבוי הדיגיטלי של מסמכי הנייר והמיקרופילמים בארכיון, וסריקה של כחצי מיליון עמודי נייר וכ-40,000 תצלומים.
- שותפות בתכנון "בית האוצרות" החדש של יד ושם.
- הרחבת שטחי האחסון בארכיון ואיתור מקום ל-1,700 מטר מדף חסרים.
- שימור ושיקום של כ-8,000 מסמכים ארכיוניים בסיכון.
- המשך מתן שירותי סריקה וגיבוי דיגיטלי לארכיוני שואה בכל הארץ.

הנגשת התיעוד: מתן גישה לציבור הרחב לכל התיעוד המצוי בארכיון בתוך קונטקסט בעזרת האינטרנט

- המשך העלאת קטלוג ארכיון המסמכים לאינטרנט, והנגשה הדרגתית של חטיבות המקור של הארכיון,
- המשך קטלוג מואץ של עוד כ-50,000 תיקים ארכיוניים, ברישום ידני ובהסבת רישום ממוחשבת, תוך מתן דגש על הנגשת תיעוד מקור.
- העברת ארכיון התצלומים לפלטפורמת הנגשה החדשה YVNG.
- השקת פרויקט להנגשת עדויות וידאו של ניצולי שואה באינטרנט.

יהודים בשואה: הנצחת שמותיהם של כל קרבנות השואה ותיעוד סיפור חייהם של יהודים בשואה

- המשך עדכון ממשק YVNG של "מאגר שמות קרבנות השואה".
- הרחבת כלי החיפוש והאיתור במאגר שמות קרבנות השואה, כולל הוספת היכולת לחבר בין פרטי מידע שונים הקשורים לאדם אחד;
- איסוף וקליטה של כ-20,000 דפי עד וכ-3,000 שאלוני ניצולים; הקלדה של 20,000 דפי עד ו 5,000 שאלונים לניצול.
- איסוף של כ-35,000 רשומות-שם מספרים תורניים ומלוחות הקדשה בבתי כנסת.
- המשך הרחבת מאגר שמות קרבנות השואה תוך הפעלת תוכנית חליפית לעידן שאחרי פרויקט "הסדר הבנקים השוויצריים" (קורמן).
- העלאה לאינטרנט של מאגר מידע על שמות מקומות באירופה, כולל ואריאנטיים.
- המשך מיפוי פרויקטי איסוף שמות קרבנות שואה בארץ ובעולם.

שירותי קהל: מתן שירות תוכן מקצועי לקהל המבקרים בארכיון וכן לפונים מרחוק.

- המשך אפיון תוכנית אב חדשה לשירות קהל, כולל שדרוג אולמות הקריאה.
- המשך מתן שירות מוסדר בחוזה מול גופים ציבוריים.
- הובלת תהליך מעבר יד ושם לטיפול בפניות באמצעות ה-CRM וניהול מוקדי הפניות של כלל יד ושם.
- המשך הפעלת תוכנית סדורה להכשרת צוות, ללמידה ולהשתלמות.

מובילות בינלאומית: הובלה, מעורבות והשפעה על תהליכי הנגשת תיעוד השואה בעולם.

- המשך הפעלת פרויקט EHRI-2 ומעורבות בהכנות הראשונות ל-EHRI-3.
- המשך מעורבות בוועד המנהל של ארכיון ארוסן
- המשך מהלכים לשיפור הנגישות לארכיון
- המשך מעורבות בפרויקט רא"י – רשת ארכיוני ישראל

2. ספרייה (כולל מרכז הצפייה)

- התמקדות בליבה של עבודת הספרייה: הזמנה וקליטה של ספרים לאוסף, ומתן שירות לקהל, בתיאום עם מחלקת מידע ויעץ של אגף הארכיונים.
- קליטת כ-4500 פריטים חדשים באוסף הספרייה.
- ביצוע תהליך לתאום בין קטלוג הספרייה לבין קטלוג היכל השמות והארכיון של שמות של אתרי רדיפה.

מרכז הצפייה

- המשך טיפול בלווי מקצועי של הפקות יד ושם, לרבות באמצעות פרסום ויישום של מרכז למאגר יוצרים והגדרת נוהלי עבודה בארגון בתחום הקולנועי.
- שדרוג מערך הדיגיטציה ותמיכה בפורמטים נדרשים.
- "מועדון הסרט ביד ושם" וכן- "קורס בוקר: שואה וקולנוע" - הקרנות קבועות וסדרת הרצאות לקהל רחב בשיתוף אגף הנצחה וקשרי קהילה.
- המשך קידום הפצת DVD "זיכרונות משפט אייכמן", של דוד פרלוב

3. המכון הבין-לאומי לחקר השואה (כולל מחלקת הוצאה לאור)

פרויקטים מחקריים

- במסגרת פרויקט אתרי הרצח יורחב האתר "הסיפור שלא סופר", ויתווספו אליו 150 אתרי רצח נוספים, הכוללים מחקר מקיף, קטעי עדויות, מסמכים ארכיוניים ועוד.
- במסגרת פרויקט השילוחים תיערך עבודת תחקיר, יתקיימו מיפוי ארכיוני ואיסוף תיעוד מקורות בנוגע לשילוחים מאזור הוורטגאו, ויתווספו לאתר "מסילות אל האבדון", 100 שילוחים וגלי שילוחים.
- במסגרת פרויקט "אודות השואה" תושלם הכתיבה המחודשת, התרגום והעריכה הלשונית של כ-700 הערכים הצפויים להיכלל בשלב הראשון של פרויקט אודות השואה.
- יימשך המפעל של תרגום לאנגלית של הסדרה Die Verfolgung und Ermordung der Europäischen Juden durch das nationalsozialistische Deutschland 1933-1945, הפרויקט מבוצע ע"י המכון בשיתוף עם אולריך הרברט ובמימון הקרן הלאומית למדעים של גרמניה (DFG).
- תראה אור בעברית, האנתולוגיה "מכתבים ראשונים לאחר השואה" בעריכת ד"ר רוב רוזט וד"ר יעל נידם-אורביטו, וייבחנו אפשרויות התרגום לשנות נוספות.

מרכזי מחקר

- במסגרת המרכז לחקר תולדות יהודי ברה"מ בתקופת השואה ע"ש משה מירילשווילי יימשך הפרויקט "השואה בברית המועצות – יחסי גומלין בין יהודים לסביבתם", ד"ר ארקדי זלצר ישתתף בסדנאות מחקר ובכינוסים בין-לאומיים ויימשך החיזוק וההרחבה של הקשרים עם מוסדות וחוקרים מחו"ל. המרכז יקיים יום עיון בין-לאומי בנושא "המשפחה היהודית בתקופת המלחמה בשטח הכיבוש הגרמני ובעורף הסובייטי", יום עיון על "המשטרה היהודית בגטו קובנה", וכן סדנת מחקר. ד"ר ארקדי זלצר ינהל גם השנה קורס בנושא "השואה בברית המועצות", במסגרת תכנית לימודי תואר שני בשואה הנערכת באוניברסיטת חיפה. המרכז יתמוך מדעית ותקציבית בכמה פרסומים העוסקים בשואה בברית המועצות ועתידים לראות אור ביד ושם, וכן בפרויקטים מחקריים שונים כפרויקט אתרי הרצח ופרויקט חיילים יהודים בצבא האדום אשר יורחב ב-100 ביוגרפיות חדשות. המרכז יעניק מספר מלגות ומענקי מחקר.
- במסגרת המרכז לחקר השואה בפולין יקודם פרויקט מחקר ופרסום על תעודות מתקופת השואה; תיערך סדנת מחקר בשיתוף עם מוזיאון השואה בווינינגטון וכן יתקיים יום עיון. המרכז ימשיך לתמוך מדעית ותקציבית במגוון פרסומים העוסקים בשואה בפולין והעתידים לראות אור ע"י יד ושם.
- במסגרת המרכז לחקר תוצאות השואה והשלכותיה יימשך המחקר בנושא "ילדים לאחר השחרור" אשר במסגרתו צפויים משתתפי הפרויקט להשתתף בסדנת מחקר שמטרתה להציג את הממצאים הראשונים של מחקריהם; יתקיים יום עיון ויועמקו קשרי המחקר עם חוקרים פרטיים וגופי מחקר

העוסקים בנושא זה. גם השנה יתמוך המרכז מדעית ותקציבית במגוון פרסומים העוסקים בנושא ועתידיים לראות אור ע"י יד ושם.

- במסגרת המרכז לחקר תולדות יהודי גרמניה יראו אור שלוש חוברות בסדרת העיתונות היהודית בגרמניה, יימשך פרויקט התרגום לעברית של תעודות מהסדרה הגרמנית ותימשך כתיבת מאמרים בנושאים שונים.

אירועים

- יתקיימו כ-16 מפגשי צוות חוקרים במגוון נושאים, ההרצאה השנתית של הקתדרה לחקר השואה ע"ש ג'ון ניימן וההרצאה השנתית של קרן דנק גרטנר.
- יתקיימו ביד ושם סדנאות חוקרים לדוקטורנטים צעירים: סדנה לימודית לתלמידי ד"ר מחו"ל וכן סדנת ישראל-צפון אמריקה.
- המכון יארח את סדנת המחקר של Lesson and Legacy.
- המכון יערוך סדנת קיץ בין-לאומית (טרם נקבע נושא).
- יתקיימו חמישה ימי עיון במגוון נושאים.
- יתקיים האירוע השנתי לזכרו של דוד בנקיר. המרצה האורחת תהיה הפרופ' וונדי לאואר.
- המכון יהיה שותף לאירועים המובלים ע"י גופי מחקר שונים בישראל ובעולם, כגון כינוס בנושא "שואה ורפואה" בשיתוף עם ארגון הרופאים הבין-לאומי ומכללת הגליל המערבי בעכו.

פרסים ומלגות

- יוענקו כ-16 מלגות עידוד לתלמידי מ"א וד"ר אשר לומדים באוניברסיטאות בישראל וכן מלגות ד"ר לתלמידי חו"ל; כמו-כן יוענק פרס יד ושם לספר מחקר ע"ש מאיר שוורצבאום.
- כ-10 עמיתי מחקר מהארץ ומחו"ל יתארחו במכון במסגרת מענקי המחקר לפוסט דוקטורט.

מחלקת הוצאה לאור

מחלקת הוצאה לאור תפיק במהלך שנת 2017 כ-32 כותרים חדשים, מתוכם 4 כרכי קובץ מחקרים באנגלית ובעברית.

4. בית הספר הבין-לאומי להוראת השואה

פעילות עם קהלי יעד בארץ

- א. **הדרכת צעירים:** קיום פעילות חינוכית לכ - 130,000 משתתפים מתוך מערכת החינוך בישראל (חלקם ביותר מפעילות אחת); וכ - 80,000 משתתפים (צעירים מחו"ל).
 - ב. **צבא וזרועות הביטחון:** הרחבת פעילות הן ברמת מספר הקבוצות המגיעות להדרכה והן בפעילות מיוחדות (כגון יציאה לבסיסים, ירידה דרומה והקמת שלוחה בעיר הבה"דים, כתיבה של אסופת מקורות לזיכרון השואה בצבא, וכד'). קיום פעילות חינוכית לכ - 104,000 קצינים וחיילים. בנוסף, צפויות 24 משלחות לפולין לכ - 5,000 משתתפים.
 - ג. **הכשרת מורים:** לאור תהליכים במשרד החינוך, ייעשה מאמץ מוגבר להטמעת תוכנית "בשבילי הזיכרון" במהלך 2017 כולל בחינת מודל עבודה חדש של צוות רכזי המחלקה; שיווק ותכנון של כ- 96 השתלמויות לכ - 2,600 מורים, הכשרות למורים לדרגות 7-9 בשיתוף המכללות. ימי עיון מתוכננים לכ - 17,500 מורים.
 - ד. **המגזר החרדי:** שימור ופיתוח פעילות בהתבסס על הכנס של 2016; דגש על הרחבת פעילות הניידות בבתי הספר.
 - ה. **המגזר הערבי:** המשך עבודה עם המגזר, בשאיפה להרחבת מספר קבוצות. אם זאת, התחזית היא שהקושי לעבודה עם בתי ספר מהמגזר ילווה אותנו גם בשנה זו.
- ו. **פעולות מיוחדות:**

- **הקמת שלוחה של יד ושם בעיר הבה"דים** - בשיתוף הצבא. פרויקט גדול ומורכב, הכולל פיתוח תכני, עיצוב תהליכי עבודה, הקמה פיזית של מרכז הדרכה בעיר הבה"דים וכו'.
- **כתיבה והפקה - של אסופת מקורות לזיכרון השואה בצבא:** שת"פ עם הצבא - פרויקט שנועד לסייע בביסוס זיכרון השואה בצבא בדורות הבאים.
- **כנס מורים ארצי:** כנס שביעי מתוכנן ליולי 2017.
- **המשך הטמעת התוכנית הלאומית "בשבילי הזיכרון"** ברחבי הארץ.
- **אירועי יום השואה:** שת"פ עם גורמי חוץ (כגון מס"ע; מכינות; צבא)
- **קורס מדריכי פולין** - במתכונת חדשה של פריסה שנתית.
- **פרויקט גליות דור 5.0:** בשיתוף תלמידי ויצ"ו חיפה.
- **פרויקט מו-זיקה:** מופעים של נוער הנוגע בשירי שואה. (פרויקט תלוי תקציב).

פעילות עם קהלי יעד חו"ל

- **ארצות הברית:** ביה"ס ימשיך את השותפות עם הארגונים: ADL ו- Shoah Foundation להדרכת מורים ברחבי ארה"ב. יורחבו סוגי הדרכות בפורמטים שונים (שימוש ב- webinars, קורסים מקוונים וכד'). מתוכנן פיתוח של סרטון הדרכה נוסף.
- **תוכנית אייצ'ק באירופה:** היקף מספר ההשתלמויות צפוי להישאר ברמתו הגבוהה תוך שילוב בין סמינרים בארץ למגוון פעילויות ברחבי אירופה. המגמה תמשיך להתמקד בזיהוי הזדמנויות ב-EU, טיוב תכנים, וטיוב תהליכי ניהול בתוך המגמה.
- **עבודה באוסטרליה - תוכנית גנדל:** כנס בוגרים במהלך מאי 2017. התוכנית צפויה להמשיך להכשיר מחנכים אוסטרליים.
- **הסכמים בינלאומיים:** צפויים להיחתם עוד הסכמים עם ארגונים פאן-אירופיים ומדינות.
- **סמינרים בינלאומיים:** צפויים להיערך 74 סמינרים בינלאומיים מתוכם כ- 48 סמינרי לקהל מורים מאירופה.
- **העולם היהודי:** תיעשה עבודת מיפוי, תכנון ובניית קשרים בעולם היהודי בהתבסס על הכנס הבינלאומי שנערך בסוף 2016. במקביל, כחלק מהסמינרים הבינלאומיים, מתוכננים 12 סמינרים למורים העובדים במערכות חינוך-יהודי ממדינות כגון צרפת, ארה"ב, אנגליה ואמל"ט.
- **פיתוח ועיסוק בנושא אנטישמיות עכשווית** – פיתוח תוכן, הכשרה והטמעת העיסוק בנושא במסגרת הסמינרים הבינלאומיים הנערכים בביה"ס.

תקשוב וטכנולוגיה

- **מרחב טכנולוגי להוראת השואה:** תימשך הפעולה להצבת בית הספר כמקום מוביל בישראל ובעולם בתחום החינוך המתקשב. העבודה תכלול פיתוח חומרים ויזואליים, עיבוי סביבות חינוכיות, פיתוח כלים פרקטיים למורים, ועוד.
- **MOOC (קורסי ONLINE בפלטפורמות להמונים):** פיתוח שני קורסים בפלטפורמת FutureLearn לדוברי אנגלית: קורס בנושא "אנטישמיות מאז ועד היום" (לרבות אנטישמיות עכשווית), וקורס בשיתוף פעולה עם אוניברסיטת UCL (לונדון) בנושא "הוראת השואה ופדגוגיה". צפי משתתפים: כ- 30,000 משתתפים מה"כ.
- **כלים מקוונים למורים בחו"ל, Video Tool Box:** ייעשה ניסיון לאתר תקציבים להמשך הפרויקט, ותבחן האפשרות להרחבתו לעברית (לצרכים של מערכת החינוך הישראלית), ואולי אף לשפות נוספות. מותנה באישור תקציבי.
- **הוספת יישומי טכנולוגיות חינוכיות לחומרים קיימים/מותאמים** (כגון צירי זמן, מפות אינטראקטיביות, וכו').
- **סיוע לכלל הפעילויות בביה"ס בהיבט התקשובי:** אתרי קורסים, העלאת חומרים לאינטרנט, ועוד.

השפעה על מדיניות בתחום החינוך

- **משרד החינוך הישראלי:** תימשך הטמעה של התוכנית הלאומית החדשה (בשבילי הזיכרון).
- **אמל"ט:** יימשכו המגעים עם גואטמלה; ייבדקו ערוצי פעילות המשך של המשתתפים הבכירים שהשתתפו בקורס הבכירים שהתבצע בסוף 2015.

- **IHRA**: תימשך ההשתתפות ב- IHRA תוך מעקב אחר מגמות וזיהוי הזדמנויות לשיתופי פעולה.
- **אונסק"ו**: ייבחן הקשר המקצועי עם הארגון.

תהליכים ארגוניים

- **מחלקת צה"ל וכוחות הביטחון**: המחלקה תורחב ותעסוק בהקמת שלוחה בעיר הבה"דים של צה"ל בדרום. פרויקט זה מהווה אחד מפרויקטי הדגל של בית הספר.
- **שלוחת ביה"ס בבית ווהלין, גבעתיים**: במהלך השנה יהיה צורך בהקצאת משאבים לשיפוץ בית ווהלין. כמו כן, יעשו תהליכים במהלך השנה לטיוב ההדרכות, הטמעתן בתפיסת ההוראה של בית הספר, טיוב התיאום בין השלוחה למחלקת הדרכות חינוכיות ושאר האגפים של יד ושם.
- **מחלקת העולם היהודי**: המשך ביסוס המחלקה, ופיתוחה לקראת מגוון האתגרים בתחום.
- **ועדת פיתוח**: הוקמה במהלך 2016, תעבה ותטמיע את פעולתה במהלך 2017. מטרת הועדה, המורכבת מנציגי אנשי הפיתוח של כלל המחלקות: איגום משאבי פיתוח; דיוני עומק בין-מגזריים על פרויקטים נבחרים; זיהוי פרויקטים גדולים היכולים לשרת קהלים רחבים; יצירת שיתופי פעולה בין מחלקות.
- **מחלקת פיתוח למידה מקוונת**: ביסוס המעבר מניהול ריכוזי לניהול מטריציוני, לפיו צוותי עבודה הטרואגניים נבנים אד-הוק לטיפול בפרויקטים, תוך ביסוס תקשורת שיטתית עם שאר מחלקות בית הספר. ניהול זה צפוי לאפשר טיפול בנושאים רבים, טיוב שיתופי הפעולה והתיאום בין המחלקות, גמישות ניהולית, וניצול מיטבי של זמן ואיכויות כוח האדם.
- **מחלקת הכשרת מורים**: בחינת מודל הפעלה חדש לרכזים (מותנה באישור ובתקציב).
- **המשך עיבוי שיתופי הפעולה במרחב הישראלי**: לרבות חשיבה משותפת על הפיתוח המקצועי של המדריכים, פרויקטים משותפים, שיתוף פעולה בשיווק ויזמות משותפת.
- **תהליכים ארגוניים**: יימשכו תהליכי תכנון וביצוע של טיוב תהליכים פנימיים – כהמשך לכלל התהליכים שנוצרו ב- 2016 (ורובם תהליכים רב-שנתיים).

5. אגף המוזיאונים

ב- 2017 תוכן תערוכה מתחלפת חדשה, יימשך הטיפול ברישום ובקטלוג האוספים ותורחב פעילות האגף בתחומים שונים.

תערוכת צילומים

התערוכה, המתוכננת להיפתח ב-2018, תורכב ממבחר צילומים מאוסף יד ושם שצולמו בתקופת השואה. התערוכה תתמקד בפרספקטיבה של הצלם אז ופרספקטיבת המתבונן העכשווי.

תערוכה בסימן 70 למדינת ישראל

תבחן האפשרות להתחלת תחקיר ובדיקת חפצים ואמנות בנושא לצורך תכנון תערוכה עתידית מצומצמת בשנת העבודה 2018 במלאת 70 שנה למדינת ישראל.

אמנות

שימור - פרוייקט פספרטו

כ-4,000 יצירות נייר באוסף של יד ושם זקוקות לאמצעי שימור והגנה של קרטון אנטי-חומצתי ("פספרטו"). ב-2017 ייבדקו חלופות לטיפול בנושא והיצירות יוכנסו לפספרטו כדי לשמור עליהן מפני פגיעה. יקוטלגו כ-1,200 יצירות שטרם קוטלגו.

הדרכה קולית במוזיאון לאמנות

תיבחן האפשרות להפקת הדרכה קולית באנגלית לאחת משתי התערוכות המתחלפות במוזיאון לאמנות.

מרכז מידע עולמי לאמנות שואה

במרכז מצויים כ-3,700 תיקי אמנים. מתוכן להפוך את המקום למרכז אפקטיבי ומשמעותי במערך הנגשת המידע שביד ושם לשירות חוקרים, תלמידים, אוצרים, אספני האמנות, אנשי תקשורת והקהל הרחב. במהלך 2017 תוכן פרוגרמה להפעלת המרכז וייקבעו שיטות עבודה ונהלים לארגונו מחדש. הובלת הפרויקט תיעשה ע"י מתנדב מתאים שיגויס לכך.

חפצים

- יושלם הרישום והקטלוג המלא של אוסף החפצים. במהלך 2017 יושלמו פערים, במקביל לקליטת חפצים חדשים. יימשכו הפעולות להרחבת האוסף.

- תופק חוברת על החפצים המוצגים בבית הכנסת של יד ושם. החוברת תימכר בחנות הספרים והמזכרות שבהר הזיכרון ובאתר האינטרנט.

תרגום תערוכות קיימות למתכונת ready2print

- תרגום תערוכות "שואה" ו-"אלבום אושוויץ" לספרדית, לשיווק באמריקה הלטינית.
- תרגום תערוכת "אלבום אושוויץ" לעברית.
- תרגומים נוספים אפשריים, לפי הזמנה:
- "חסידיים דיפלומטיים" (עבור משרד החוץ)
- "הצלה" (בשיתוף ביה"ס של יד ושם וקרן ג'נסיס, עבור מדינות חמ"ע)

תערוכות המיועדות לקהל נוער וילדים (ע"פ דרישה מהשטח)

- **אמנות בשואה** – התערוכה תותאם לקהלים צעירים.
- **חסידי אומות העולם** (בשיתוף פעולה עם מחלקת חסא"ע ביד ושם) - תערוכה "גנרית" שתתאים לתצוגה גמישה. התערוכה תתבסס על חומרים מהתערוכה הקיימת של יד ושם על חסע"א, "שומר אחי אנוכי". זאת, תוך צרוף חומרים המתאימים למדינות ספציפיות, כגון סיפורי הצלה מקומיים, המאפשרים הרחבה לגבי אירועי השואה והצלת היהודים בתחומן.
- **ילדים כותבים בשואה** – תתבסס על יומנים, מכתבים ופתקים אחרונים שנכתבו ע"י ילדים בשואה. התערוכה תותאם גם למסגרות חינוכיות לא-יהודיות.

מבקרים

במהלך שנת העבודה יקודמו:

- ייעול ושיפור השירותים המוצעים לקהל המבקר באתר.
- הגדלת הכנסות יד ושם ממבקרים.

שילוט

יימשך ביצוע פרוגרמת השילוט בקמפוס, לרבות הצבת שילוט זמני, בתאום עם אגף מערכות מידע ואגף תקשורת.

נגישות

יימשך תהליך הנגשת קמפוס יד ושם ע"פ ממצאי סקר הנגישות, על מנת לסיים הנגשת האתר עד סוף 2017. יופק מדריך נגיש למבקר הכולל פיקטוגרפיות, מסלולי ביקור מלווים במפות, תותקן תכנת פלט קול לכבדי שמיעה באולם הקריאה בספרייה, ותבוצע הנגשה בשלוחת בית ווהלין (גבעתיים) ע"פ ממצאי סקר הנגישות.

מבואה

תושלם תכנית השינויים בקומת הכניסה במבואה להפעלת מערך ההדרכה הקולית. תימשך הפעלת דלפקי השרות, תוך התאמת השילוט.

הדרכה קולית במוזיאון לתולדות השואה

בהמשך לתכנית לייעול ושיפור תפעול מערך ההדרכה הקולית והרחבת מעגל המשתמשים בשרות, יופקו הדרכות אודיו גייד ב- 3 שפות נוספות: פולנית, איטלקית וסינית (בנוסף על השפות הקיימות: עברית, אנגלית, ערבית, צרפתית, גרמנית, ספרדית, רוסית). זאת, בהתאם לדרישות מסתמנות מהשטח.

הפקת מוצרי זיכרון חדשים

יורחב מגוון מוצרי הזיכרון; יופקו: נר זיכרון, גלויות, סימניות מגנטים וכיו"ב.

זכיינים באתר

חנות הספרים והמזכרות - יימשך הפיקוח על איכות השרות ורמת המחירים. יימשכו שיתופי הפעולה באמצעות העברת מידע לזכיינים לגבי ביקורים מתוכננים. זאת, על מנת לאפשר היערכותם בהתאם ולקדם תיאום הנחות וחלוקת חומרי הסברה.

קפיטריה - זכיון הקפיטריה נערך בימים אלה לשינויים בתפריט בהתאם לנדרש על פי המכרז ולהפעלת השלוחה במתחם היציאה מהמוזיאון לתולדות השואה.

שירות קלנועיות - תבחן האפשרות להפעלת שירות קלנועיות באתר, בתשלום, על מנת להקל על תנועת קהל בעל מוגבלויות.

מתחם היציאה מהמוזיאון לתולדות השואה

ניכר הצורך להפוך את מתחם היציאה לחלק משלים מחוויית הביקור של המבקר במוזיאון. זאת, תוך ניצול מיקומו האסטרטגי – התחנה הראשונה של המבקר מיד עם סיום הביקור המרגש במוזיאון.

6. אגף הנצחה וקשרי קהילה

אירועים וטקסים

- ציון שנתי של יום הזיכרון הבין לאומי להנצחת קרבנות השואה עם הסגל הדיפלומטי הזר בהשתתפות ראש הממשלה.
- מכלול אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה – תשע"ז; הנושא המרכזי: "לחלץ תווי פניהם – סיפורו של היחיד בשואה".
- עצרת ממלכתית לציון יום הניצחון על גרמניה הנאצית.
- פעילות משותפת עם עשרות ארגוני ניצולים: סיורים מודרכים ביד ושם, עצרות שנתיות, אזכרות, ימי עיון, מפגשים, הרצאות, טקסים ופעילות משותפת עם המחלקות השונות ביד ושם.
- פיתוח מערך שותפויות עם מגוון גופי תרבות להפקה וקיום של אירועים משותפים בנושא זיכרון השואה, בתוך ולמען המרחב הציבורי הישראלי, כגון: שיח סופרים ומשוררים, הצגות, ערבי שירה לדינו/ידיש, קונצרט "משיב הרוח", אירועים בשיתוף עמותת "דורות ההמשך" וכד'.

הדרכות

- המשך פעילות של מח' הדרכה והיח' לביקורים רשמיים בקיום סיורים מודרכים, ימי עיון, הרצאות והשתלמויות לאורחים מהארץ ומחו"ל, לרבות ארגוני הניצולים ו"דורות המשך".
- הרחבת הקשר עם ארגונים וחברות במשק ומשרדי הממשלה, במטרה להביאם לסיורים מודרכים, ימי עיון והשתלמויות ביד ושם.
- ביצוע אירוע עוגן עבור מנכ"לי ומטות משרדי ממשלה.
- המשך יזום של ימי עיון להנהלות משרדי ממשלה, גופים ציבוריים ונספחים צבאיים.
- המשך הכנת משרדי ממשלה, חברות וארגונים פרטיים לקראת סיורים בפולין.
- ניהול, הפקה וביצוע קורס מדריכים וקליטת המדריכים החדשים לעבודה ביד ושם כנותני שרות.
- המשך עבודה משותפת עם המדור לפיתוח קשרי קהילה ותיירות, במטרה להגדיל את מספר המשתתפים בפעולות מחלקת ההדרכה.
- השתלמות לעובדי יד ושם.
- סיורים לעובדים חדשים.
- השתלמויות העשרה למדריכי המחלקה.
- הדרכת ביקורים ביד ושם של משלחות מרובות משתתפים ("מגה") כגון: פדרציות יהודיות מצפון אמריקה, משתתפי המכביה וכיו"ב.
- פיתוח מסלולי הדרכה ייחודיים וקורסים קצרים עבור מגוון קהלים: אנשים בעלי מוגבלויות, הכשרת מנהלים, ציבור דתי, כיתות אומן, ציבור דוברי רוסית ועוד.
- הרחבת הדרכות והשתלמויות בנושא השואה לקהל הרחב.

המדור לפיתוח קשרי קהילה ותיירות

- איתור דרכים חדשות להגדלת החשיפה כלפי יד ושם במרחב הציבורי (בישראל ובחו"ל).
- איתור מסדים טכנולוגיים חדשים ועדכניים לשיווק ופרסום במרחב הסייבר.
- הרחבת מאגר הנתונים (DATABASE) של אנשי הקשר, מחוללי תיירות והשותפים לפעילות.
- יצירת ממשקי עבודה חדשים עם גורמים רלוונטיים ומחוללי תיירות במרחב הציבורי (בישראל ובחו"ל).
- המשך שיתופי פעולה עם מחוללי תיירות וארגונים, כדוגמת משרד התיירות ולשכות התיירות ברחבי עולם, התאחדות מלונות-ירושלים ועוד.
- שימור לקוחות.

פעולות

- קורס המוכר לגמולי השתלמות לעובדי השירות הציבורי.
- קורס ומסע על תרבות הלדינו ליוון לציבור הרחב.
- קורס תרבות היידיש והדרכתו ביד ושם ובווילנה לציבור הרחב.
- השתלמות מדריכים בברלין - קורס העשרה למדריכים באתרי זיכרון ייחודיים בברלין.
- כתיבת הרציונל השנתי ליום הזיכרון לשואה ולגבורה תשע"ח - שנת 2018 (שנת ה-70 למדינה)
- הפקת מאגר סרטונים קצרים של סיפורי ניצולים, כחלק מההיערכות לעתיד.
- תחרות לעיצוב כרזה ממלכתית לציין יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשע"ז.
- קיום פעילות "מאחורי הקלעים ביד ושם" ביום השואה - תשע"ז.
- ריכוז עבודת מטה לתכנון פעילות לציבור הרחב בבקעת הקהילות.
- פיתוח והפעלת תכנית לדוברי רוסית, ברחבי הארץ וביד ושם (בשיתוף קרן ג'נסיס).
- קיום ארבע השתלמויות לצוות האגף.
- מחשוב ארכיון האגף.
- חשיבה ותכנון אסטרטגיים לגיוס תקציבים עבור פרויקטים עתידיים של האגף.

מרכז הזמנות

- המשך טיפוח הקשר עם סוכני נסיעות וגורמי תיירות.
- פיתוח מערכת הזמנות מקוונת לשיפור השירות לקהל הרחב, בשיתוף עם אגף מידע.
- סיוע במאמצי מכירות ושיווק פעולות הדרכה ואירועים לקהל הרחב.

כללי

- המשך יישום דרישות "חוק חופש המידע" באתר האינטרנט של יד ושם.
- המשך ייצוג יד ושם בוועדות הכנסת ובעמותה הפרלמנטרית לפעילות לזכר השואה וסיוע לניצוליה.
- עיצוב והעמקה של עבודת המדור לפיתוח קשרי קהילה ותיירות.
- טיפוח שימור וחיזוק הקשר עם ניצולי השואה ובני "דורות ההמשך".
- הרחבת פעילות תרבותית לקהל הרחב.
- טיפול בפניות ציבור

7. מחלקת חסידי אומות העולם

א. הכרה בחסידים

- הכרה בחסידים חדשים נותרה כבעבר מטרה מרכזית של מחלקת חסא"ע. המחלקה תמשיך לטפל בפניות מגורמים שונים בארץ ובעולם.
- למרות הזמן הרב שחלף מאז השואה, יש עדיין ניצולים שלא ביקשו להכיר במציליהם; תימשך הפניה אל ציבור הניצולים באמצעות הארגונים והמסגרות השונים.
- תימשך בדיקת התיקים הפתוחים מפולין ואוקראינה. מאמץ זה ממומן עד ספטמבר 2017. במקביל- יבדקו תיקים פתוחים מארצות אחרות ככל שיאפשר הזמן.

ב. המאגר המקוון

- **הקלדת נתונים:** צוות המחלקה ימשיך להקליד את נתוני הפניות המגיעות ליד ושם, כולל אלה שאינן עוברות את תנאי הסף.
- **כתיבת סיפורים:** תימשך כתיבת סיפורי הצלה של חסידי אומות העולם שהוכרו.
- המאגר המקוון ימשיך להתעדכן כל שלושה חודשים.
- מאגר המידע של החסידים יועלה במסד החדש של YVNG (בתיאום עם אגף טכנולוגיות מידע).

ג. הנחלה והנצחה

- יימשך שיתוף הפעולה עם יחידות אחרות ביד ושם - מחלקת האינטרנט, מחלקת תערוכות נודדות, אגף תקשורת, ובית הספר – כדי להבטיח הפצה מיטבית של מידע אודות חסידי אומות העולם.
- בשיתוף עם אגף טכנולוגיות מידע יעודכנו המפות של עצי וקירות החסידים, כך שמבקרים יוכלו לקבל מידע מעודכן על אודות מקום הנצחה של כל חסיד בהר הזיכרון.
- יוחל בשיתוף פעולה עם מוזיאון ההתנגדות הגרמנית בברלין, המתכנן הרחבה של התערוכה שלו לגבי הצלת יהודים, כדי להכיל מידע אודות מצילי יהודים בארצות שונות.

8. אגף טכנולוגיות מידע

▪ תשתיות

- החלפת מערך המקרנים והשליטה בחדר השאלות הגדולות ובמרכז הצפייה.
- המשך תוכנית השדרוגים במוזיאון בדגש על מסכים, מקרן M1 וארונות התקשורת.
- שדרוג המקרנים במיצג העולם היהודי בביתן היהודי באושוויץ.
- העברת הדואר האלקטרוני של הארגון לעבודה בסביבת הענן של מייקרוסופט כדי לאפשר שדרוגים אוטומטיים, הגדלת תיבות הדואר, שיתוף מסמכים, שיחות ועידה ועוד.
- שדרוג שרתים לגרסאות מתקדמות לשיפור אבטחת המידע
- שדרוג מערך ה-wifi בקמפוס בכדי לאפשר לאורחי יד ושם גלישה בשטחים נוספים וגדולים יותר בקמפוס ובמהירות גבוהה יותר.
- שדרוג שרת ותשתיות ביתן 27 בפולין.
- שדרוג השרתים בבית ווהלין והגדלת רוחב פס התקשורת מיד ושם לבית ווהלין בכדי לייעל את עבודת הצוות שם.

- **מערכת כספים "אלמוג" – הטמעת המערכת ותירגול העובדים.**

9. אגף תקשורת

- המשך הפעילות לחיזוק מעמדו ותדמיתו של יד ושם בציבור בישראל ובעולם ולחשיפת פועלו באמצעות פעולות תקשורתיות ושיווקיות.
- המשך הרחבת הקשר השוטף והיזום של יד ושם עם התקשורת הכתובה והאלקטרונית בארץ ובעולם.
- המשך הענקת סיוע נרחב לכלי התקשורת הכתובה והאלקטרונית (לרבות אינטרנט) בתכנים, ברעיונות ובסיפורים בנושא השואה, בזיקה אל התכניות/המוספים/הגיליונות המתוכננים להתפרסם סמוך ליום הזיכרון לשואה.
- קיום סמינר, בשיתוף ביה"ס, לעיתונאים צעירים מגרמניה בימים הסמוכים לאירועי יום הזיכרון.
- המשך יישום הנהלים החדשים והטמעת המיתוג החדש במגוון הפלטפורמות והחומרים הפרסומיים והשיווקיים של היחידות השונות.
- מתן שירותי "תקשורת שיווקית" לאגף קש"ח, מחלקת קשרי קהל ושיווק תיירותי, אגף המוזיאונים, אגף הארכיונים, ההוצל"א, ביה"ס ולאחרות ככל האפשר, מתוך ראייה תדמיתית-כוללת של יד ושם.
- במרץ 2017, יועלה אתר אינטרנט בצרפתית שיכיל מידע מקיף על אודות השואה, מעל 100 עדויות וידאו וסרטי ארכיון, מידע למבקרים, תערוכות ועוד.
- המשך הפקת לוח שנה של יד ושם וחוברת הדו"ח השנתי, לסיכום שנת העבודה 2016.
- המשך כתיבה והפצה של הידיעון המקוון הדו-חודשי ושל הבלוג, והפצתם בתוך יד ושם ומחוצה לו.
- הוצאה לאור של כתב העת "יד ושם ירושלים": הוצאת 3 גיליונות בעברית ובאנגלית, חלקם מוגדלים. בעברית, יפורסם גיליון נוסף בן 8 עמודים לקראת יום הזיכרון לשואה.
- סיום הסבת אתר האינטרנט של יד ושם למסד דרופל, בעברית ובאנגלית, וכן הסבת האתרים בשפות ספרדית, גרמנית וערבית. הפרויקט מבוצע במשותף עם אגף טכנולוגיות מידע.
- יועלו 2-3 תערוכות מקוונות בעברית ובאנגלית וכן יושקו 2 תערוכות מקוונות בגרמנית ובספרדית.
- המשך ייזום והעלאת של פרויקטים לאתר והגברת החשיפה אל תכנים באמצעות פעילויות יד ושם ברשתות החברתיות ובאמצעות שיווק מקוון.

10. אגף משאבי אנוש וארגון

יעדים אסטרטגיים

1. **המשך יישום ההסכם הקיבוצי** - הטמעת כל מרכיבי משאבי האנוש ביד ושם הנגזרים מההסכם הקיבוצי החדש, לרבות הכשרת עובדים ומנהלים, הטמעת מערכת מישוב, והתאמת מערכות טכנולוגיות של משאבי אנוש לכללי והסדרי העבודה שבהסכם.
2. **מידע למנהלים** - תחילת מהלך של העברה תקופתית של מידע עדכני בנושאי כח אדם, אל מנהלי היחידות בתדירות תקופתית. זאת, ככלי ניהולי שוטף.
3. **הקטנה הדרגתית במספר העובדים** - בעקבות שינויים הכרחיים בהיקף כח האדם המועסק ביד ושם, האגף ישמש כגורם מפתח במימוש המדיניות של יד ושם להקטין בשנים הקרובות את היקף המועסקים במוסד.
4. **שיפור המערך הממוחשב התומך בשירות למנהל ולעובד** - ב- 2017 יתקיים שלב נוסף בתהליך שיפור המערך הממוחשב התומך במנהלים:
 - הקצאת שעות נוספות ומעקב אחר ביצוע.
 - ניצול השכר ברמה חודשית אל מול התכנון השנתי.
 - מכרזים ומועד פקיעת תוקפם.
 - עובדים הנמצאים במגוון סוגי לימודים.
 - השמה פנימית ככל הניתן בתפקידים פנויים ושליטה ובקרה הדוקה לגבי קבלת עובדים חדשים לארגון.
 - תכנון פעילות שנתיית בקורסים, השתלמויות, סיורים לעובדים ופרסומם לידיעת הכלל.
 - המשך עבודה משותפת עם נציגי ועד העובדים.
 - השקעה ברווחת העובד.
 - שימור ושיפור רמת הביטחון והאבטחה באתר.
 - טיפול בגיוס, שימור והפעלת המתנדבים (בהמשך לעבודת הכנה נרחבת שכבר נעשתה).
 - גיוס אנשי מפתח מקרב עובדי יד ושם למשימות אד הוק במסגרת אגף משאבי אנוש וארגון.

11. מחלקות אחזקה ותפעול

המחלקות ערוכות לבצע במשך השנה הקרובה שורה ארוכה ואינטנסיבית של משימות לוגיסטיות, הן שוטפות והן מיוחדות, בכל שטחי קמפוס הר הזיכרון. זאת, בתיאום עם כלל יחידות יד ושם, שעבורן מספקים עובדי המחלקה שירותים מקצועיים מגוונים, לרבות הכנות לשורה של אירועים מרכזיים ותערוכות מתחלפות.

- השלמת השיפוצים הנדרשים להנגשת אתר יד ושם והשלוחה בבית ווהלין ע"פ סקרי נגישות שבוצעו ב-2016.
- ליווי תהליך השיפוץ של משרדי אגף המוזאונים והמערך למבקר, וסיוע לקבלני הביצוע ככל שיידרש.
- שיפוץ השלוחה בבית ווהלין.

במקביל, יתמידו שתי המחלקות במאמצייהן הקבועים והיצירתיים לבצע צעדי התייעלות, צעדים שבשנים קודמות אפשרו חסכון ניכר בתקציב הוצאות התחזוקה והתפעול של יד ושם.

12. אגף קשרי חוץ

- אגף קש"ח נדרש לגייס עבור יד ושם במהלך 2017 כ-30 מיליון דולר לכיסוי הפעילות השוטפת של המוסד, ועוד 6-8 מיליון דולר עבור פעולות בניה ופיתוח. במרכז המאמץ יעמוד גיוס תרומות לקמפוס המורשת.
- יימשך המאמץ לתאם עם הנהגת האגודה האמריקאית את האסטרטגיה והמהלכים בפועל של עבודתנו המשותפת, ולהרחיב את היקפי הגיוס בארה"ב.
- יימשך גיבוש ומימוש נוהלי עבודה עם ומול אגודת הידידים בקנדה, במטרה להגדיל משמעותית את היקפי הגיוס שלה.
- יקוים תהליך של חשיבה ותכנון אסטרטגיים לגבי עתיד הגיוס ליד ושם, בטווח של 5 שנים קדימה. בין היתר, נדרש לבחון את יעדי הגיוס, אפשרויות הגיוס, התשתיות הקיימות והנדרשות בעתיד, והדרכים להשגתן.

מאחר וגיוס משאבים מתקיים בזיקה אל המוסד הנתרם, נדרש לכלול בשיח האסטרטגי התייחסות מעמיקה אל הרלבנטיות הנתפסת של יד ושם בעולם, היום ובעתיד. בהקשר זה קריטי לבחון, בין היתר, את:

- מקומו של יד ושם במאבק באנטישמיות.
- מעורבות יד ושם בחינוך יהודי בעולם.
- יד ושם והעולם הנוצרי.
- יימשך הניסיון להסדיר לשפר ולייעל את הטיפול בהדרכות ה-VIP בקמפוס הר הזיכרון.
- יקוימו דינרים בארצות השונות כדי להרחיב את החשיפה והגיוס למען יד ושם. תחל ההיערכות למשלחת התורמים הבינלאומית הבאה, שתתקיים ב-2018.
- יימצאו דרכים נוספות לאיתור תורמים פוטנציאליים מקרב מבקרים מזדמנים ביד ושם.
- באוסטרליה ובגרמניה יוגברו מאמצי השיווק למען גיוס צוואות.
- יימשכו וישודרגו המאמצים לגיוס תרומות באמצעות אתר האינטרנט של יד ושם.

13. אגודת נאמני יד ושם בישראל

גם בשנת העבודה 2017 יימשכו הפעולות להרחבת מעגל התורמים של יד ושם בישראל. זאת, באמצעות:

- פניות לקבלת תמיכה בפעולות יד ושם בעיקר מקרב תורמים פרטיים, קרנות פילנתרופיות ותוך איתור תורמים פוטנציאליים חדשים שיכולים לצוות את רכושם ליד ושם.
- קיום מבצע דיוור ישיר לכ-10,000 התורמים הוותיקים הרשומים במאגרנו.
- איתור וקבלת נכסי נדל"ן חדשים מארגוני ניצולים בישראל וכן נמשיך לפעול לעיגון זכויות יד ושם בנכסים הקיימים במטרה לממשם.
- הפעלת מתנדבים במרכז התורמים של יד ושם הממוקם ביציאה מהמוזיאון.
- יעד גיוס התרומות החדשות בשנת העבודה 2017 מסתכם ב-\$2,700,000, יעד קבלת התרומות בפועל בשנת העבודה 2017 מסתכם ב-\$3,500,000